

Министерство на околната среда и водите

НАЦИОНАЛНА КОНСУЛТАЦИЯ ПО
ПРОЕКТИТЕ НА ПЛАНОВЕТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ

Дискусионна среща
„ГРАДСКА СРЕДА –
Домакинства и ВиК сектор“

15 май 2024 г., гр.София

ПРОЕКТИ НА ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ 2022 – 2027

Дирекция „Управление на водите“

Проект „ПУРБ 2022-2027“

Проект BG16M1OP002-1.017-0001-C01 „ПУРБ 2022-2027“ е стартиран през 2018 г., чрез финансиране по Оперативна програма «Околна среда 2014-2020 г.» чрез Кохезионния фонд на Европейския съюз.

Общата стойност на предоставените средства е 24 млн. лева.

Бенефициент по проекта е дирекция «Управление на водите» в МОСВ с партньори четирите Басейнови дирекции.

Основна цел на проекта е разработване и подготовка за приемане на третите планове за управление на речните басейни за периода 2022-2027 г. за четирите района на басейново управление – Дунавски, Черноморски, Източнобеломорски и Западнобеломорски.

Основната дейност по проекта *«Изготвяне на планове за управление на речнит басейни»* се изпълнява чрез Споразумение с МБВР.

Останалите дейности, свързани с трансгранична координация със съседни държави, изготвяне на екологична оценка и др. се изпълняват от бенефициента и партньорите.

Проект „ПУРБ 2022-2027“

Във връзка с приключване на срока за допустимост на разходите по Оперативна програма «Околна среда 2014-2020 т.» в края на 2023 г. и забавяне на дейностите по Споразумението с МБВР целите по проекта не са постигнати в този срок и изпълнението на дейностите и постигане на целите продължава от бенефициента и партньорите.

Общата стойност на изпълнените дейности по проекта е 11 362 316,92 лв., в т.ч. 800 189,38 лв. ДДС.

Възстановени са средства чрез ОПОС в размер на 11 271 497,94 лв. с признато ДДС, от които за изпълнените и приети дейности по Споразумението на МБВР са изплатени средства в размер на 10 000 000 лв.

Проект „ПУРБ 2022-2027“

Чрез изпълнение на дейностите по проекта са изпълнени следните дейности от значение за преодоляване на пропуски във вторите ПУРБ и подобряване на оценките при разработване на третите ПУРБ:

- разработване на национални подходи за оценка на хидроморфологичния статус на повърхностните водни тела и национална методология за идентифициране и определяне на силномодифицираните водни тела.
- Валидиране на типологията и класификационната система в България за оценка на екологичното състояние на повърхностните водни тела от категории „реки“, „езера“ и „преходни води“.
- Методология за оценка на химичното състояние, включително анализ на химическия натиск, въздействията, рисковете и състоянието на повърхностните водни тела.

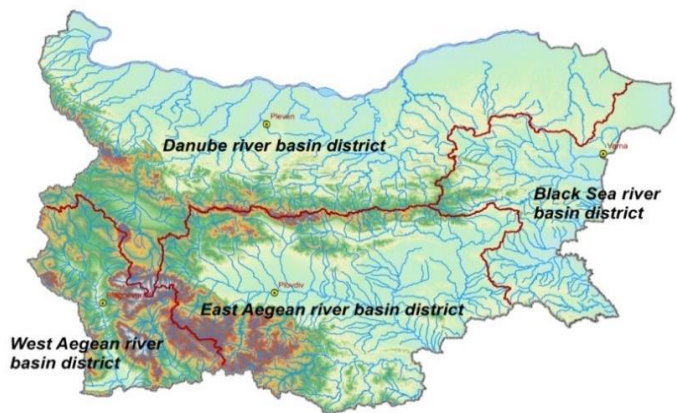
Проект „ПУРБ 2022-2027“

- Разработени са Методики за определяне на праговите стойности и фоновите нива на подземните води
- Актуализирани са характеристиките на подземните води тела в риск, включително оценка на натиска и риска и оценка на състоянието.
- Изпълнено е национално проучване на качеството на подземните води и оценка на черпенето.
- Извършено е характеризиране на Кватернерния и Неогенския водоносен хоризонт в Софийската котловина като е разработен модел и актуализация на количествения и качествения риск и състояние на свързаните подземни водни тела.
- Разработени са критерии за определяне на значимо замърсяване от дифузни източници, избор и прилагане на подходящи модели за количествена оценка на въздействието.

Проекти на ПУРБ 2022-2027

Проектите на ПУРБ 2022-2027 са изготвени от екипите на Басейновите дирекции за съответния район за басейново управление на водите и са публикувани за консултация на 30.03.2024 г.

- ПУРБ се изготвят в съответствие с изискванията на основание чл. 155, ал. 1, т. 2 от Закона за водите и въз основа на глава X, Раздел VI от Закона за водите и чл.13 от Директива 2000/60/ЕС (РДВ).
- При изготвянето на проектите на ПУРБ са взети предвид и разпоредбите на Глава X, Раздели III, IV и V от ЗВ, както и изискванията на чл. 4, 5, 6, 7, 8 и 11 на РДВ.

Проекти на ПУРБ 2022-2027

Целта на ПУРБ е постигане на добро състояние на водите и свързаните с тях екосистеми и зони за защита на водите.

Проектите на ПУРБ съдържат следната информация:

Проекти на ПУРБ 2022-2027

В третите ПУРБ е подобрена методологичната основа и значително е разширен мониторинга на водите, като са преодолени проблеми от ПУРБ 2016-2021 г.

Резултатите от проведения мониторинг са използвани за оценките на състоянието на водните тела, което подобрява достоверността на оценката.

На национално ниво 80,47% от подземните водни тела са в добро химично състояние и 36,75% от повърхностните водни тела са в добро или отлично екологично състояние / потенциал.

Най-често това е свързано с органично замърсяване с хранителни вещества, а един от основните факторите за това е липса на канализационни системи и непречистване на градски отпадъчни води

Консултации по проектите на ПУРБ 2022-2027

Периодът за консултация по проектите на ПУРБ е 6 месеца – до 30 септември 2024 г.

В този срок становища и предложения по публикуваните проекти на ПУРБ 2022-2027 г. могат да се изпращат до МОСВ и Басейновите дирекции:

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

✓ по пощата или в едно гише: 1000 гр. София, бул. "Княгиня Мария Луиза" № 22

✓ по електронна поща : RBMPconsultation@moew.government.bg

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ДУНАВСКИ РАЙОН“

✓ по пощата или в едно гише: 5800 гр. Плевен, ул. "Чаталджа" № 60

✓ по електронна поща: dunavbd@bddr.org

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“

✓ по пощата или в едно гише: 4000 гр.

Пловдив, ул. „Янко Сакъзов“ № 35

✓ по електронна поща: bd_plovdiv@earbd.bg

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН“

✓ по пощата или на едно гише: 9000 гр. Варна, ул. "Александър Дякович" № 33

✓ по електронна поща : bdvarna@bsbd.org

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“

✓ по пощата или в едно гише: 2700 гр.

Благоевград, ул. "Димитър Солунски" № 66

✓ по електронна поща: bdblg@wabd.bg

Консултации по проектите на ПУРБ 2022-2027

МОСВ организира национални срещи за консултация:

- 14.05.2024 г. – Откриваща среща
- 15.05.2024 г. – ГРАДСКА СРЕДА – Домакинства и ВиК сектор
- 16.05.2024 г. – ИКОНОМИКА и ЕНЕРГЕТИКА
- 21.05.2024 г. - Черно море
- 22.05.2024 г. – СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ГОРИ

Срещи по консултация ще бъдат организирани и от Басейновите дирекции по места за всеки район за басейново управление.

Проектите на ПУРБ са публикувани на интернет страницата на МОСВ в Раздел „Води“ и на Басейновите дирекции и може да откриете чрез следния линк: <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/planove-za-upravlenie/planove-za-upravlenie-na-rechnite-basejni-purb/planove-za-upravlenie-na-rechnite-basejni-2022-2027-g/>

Министерство на околната среда и водите

ПРОЕКТИ НА ПЛАНОВЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ 2022 – 2027

*Изисквания на
директивите, свързани
с ВиК сектора и
мерките в ПУРБ*

Закон за водите

Чл. 10. Държавната политика, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водностопанските системи и съоръжения, се осъществява от:

- **министъра на регионалното развитие и благоустройството** - за водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения на населените места и за предпазване от вредното въздействие на водите в границите на населените места;
- **министъра на земеделието и храните** - за хидромелиоративни системи и съоръжения и за предпазване от вредното въздействие на водите извън границите на населените места;
- **министъра на енергетиката** - за хидроенергийни системи и обекти;
- **министъра на околната среда и водите** - за водовземните съоръжения за минерални води, публична държавна собственост.
- **кмета на общината** – за водностопански системи и съоръжения общинска собственост.
- **председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор** – за язовирните стени и на съоръженията към тях

Директива 91/271/ЕИО

за пречистване на градските отпадъчни води

- **Съответствие за изградена инфраструктура:**
 - канализационна мрежа
 - вторично пречистване
 - третично пречистване – за чувствителни зони, за >10 000 еж
- **съответствие с изискванията за качество**
- **съответствие за честота на пробовземане**
- **Събиране на информация за:**
 - количество пречистени отпадъчни води
 - максимално средноседмичен входящ товар
 - утайки от ПСОВ, вкл. и начин на оползотворяване
 - информация за повторно използвана вода

Директива 91/271/ЕИО за пречистване на градските отпадъчни води

- Агломерации, за които не е постигнато съответствие
- ПСОВ, за които не е постигнато съответствие
 - причини за несъответствие
 - предвидени мерки
 - срокове за постигане на съответствие
 - необходими инвестиции
 - източници на финансиране

Директива 91/271/ЕИО

за пречистване на градските отпадъчни води

➤ Агломерации, за които е постигнато съответствие

- **Съответствие по чл. 3:** Канализационна мрежа

≥98% събран товар в канализационна мрежа или в ИДПС; и
не повече от 2000 е.ж. несъбран товар;

- **Съответствие по чл. 4:** ПСОВ с вторично пречистване за
≥99% от събрания товар

- **Съответствие по чл. 5:** ПСОВ с третично пречистване по N и P
за агломерации над 10 000 ЕЖ в чувствителни зони
≥99% от събрания товар

!!!Недоизградена канализационна мрежа (чл. 3) =
Несъответствие по чл. 3, 4 и 5 от Директивата

Директива 91/271/ЕИО

за пречистване на градските отпадъчни води

Обобщена информация за 2022 г.

- **Агломерации** – 328 бр.
 - 90 бр. над 10 000 е.ж.;
 - 238 бр. между 2 000 и 10 000 е.ж.
- **Големи агломерации** – с големина над 150 000 ЕЖ
 - 6 бр. - София, Варна, Пловдив, Стара Загора, Бургас, Русе
- **Големи ПСОВ** - с проектен капацитет над 100 000 ЕЖ
 - 15 бр. - София, Плевен, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Русе, Несебър-Равда-Слънчев бряг, Сливен, Велико Търново, Батановци-Перник, Пазарджик, Шумен, Добрич, Горна Оряховица-Долна Оряховица-Лясковец

Директива 91/271/ЕИО за пречистване на градските отпадъчни води

Обобщена информация за 2022 г.

- Изградени са 118 ПСОВ за агломерации над 2000 ЕЖ
 - 3 с първично пречистване - Елин Пелин, Дулово, Стражица
 - 32 изградено вторично пречистване
 - 83 изградено вторично и третично пречистване по N и/или P
- Претоварени ПСОВ - с входящ товар 20% над проектния капацитет
 - 6 ПСОВ - Девня, Каварна, Казанлък, Лозенец, Провадия и Шабла

Директива 91/271/ЕИО

за пречистване на градските отпадъчни води

Обобщена информация за 2022 г.

- **Агломерации с необходимост от дейности за канализационна мрежа - 253 бр. (спрямо 267 агломерации към 2018г.)**
 - 48 агломерации с големина над 10 000 е.ж.
 - 205 агломерации с големина между 2000 и 10 000 е.ж.

- **Агломерации с необходимост от дейности за ПСОВ - 233 бр. (спрямо 248 агломерации към 2018г.), с мерки за 217 ПСОВ**
 - 34 ПСОВ с капацитет над 10 000 е.ж.
 - 183 ПСОВ с капацитет между 2000 и 10 000 е.ж.

Недоизградена канализационна мрежа (чл. 3) =

Несъответствие по чл. 3, 4 и 5 от Директивата

ВиК проекти

- Изпълнявани ВиК проекти
- Оперативна програма «Околна среда» 2016-2020 г. (ОПОС) - в 16 области, за над 50 населени места
- ✓ Завършени проекти за ПСОВ в периода 2019-2022
 - ПСОВ Банско, Раднево (2017)
 - ПСОВ Приморско, Добрич, Асеновград, Враца, Тервел, Видин, Шумен
 - ПСОВ Тутракан, Чирпан, Елхово, Айтос, Ямбол, Златни пясъци
 - ПСОВ Плевен, свързване на агломерация Рудник-Черно море с ПСОВ Банево-Ветрен-Минерални бани
- МРРБ – отпадъчни води - 2 ПСОВ, водоснабдяване – 105 общини за 2022
- ПУДООС – 17 ВиК проекта
- Механизъм за възстановяване и устойчивост (НПВУ) – 10 населени места - 10 ПСОВ и 10 ВиК мрежа

Директива 91/271/ЕИО за пречистване на градските отпадъчни води

➤ Осигурени финансови средства (над 2000 ЕЖ) за:

- 56 агломерации за канализационната мрежа - 681,69 млн. евро
- 45 агломерации за 32 ПСОВ - 136,29 млн. евро

Източници на финансиране – ОПОС 2014-2020, ПОС 2021-2027, НПВУ, Национални средства

➤ Неосигурен финансов ресурс за:

- канализационни мрежи за 197 агломерации
- ПСОВ за 188 агломерации

на **обща прогнозна стойност 1629,96 млн. евро**

➤ *Процедура по нарушение срещу България по изпълнението на изискванията за агломерации над 10 000 ЕЖ – 2017 г. – уведомително писмо; мотивирано становище; разяснителни въпроси към мотивираното становище*

Директива 91/271/ЕИО

за пречистване на градските отпадъчни води

**Национален инвестиционен план (разработен от МРРБ),
приет с Решение на Министерския съвет от 31.03.2021 г. :**

- За постигане на съответствие с изискванията на действащата Директива за пречистване на градските отпадъчни води, индикативната стойност на средствата за изпълнение на необходимите инвестиционни мерки е в размер на 6,37 млрд. лв.
- За постигане на съответствие с изискванията на Директивата относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека средствата са в размер на 7,33 млрд. лв.
- Необходимите инвестиции за обновяване на съществуващата ВиК инфраструктура, в зависимост от нейната възраст и амортизационен план, за обезпечаване на устойчивост на предоставяните ВиК услуги възлизат на 19,893 млрд. лв.

**Директива 98/83/ЕО относно качеството на водата,
предназначена за консумация от човека**

**Директива (ЕС)2020/2184 относно качеството на
водата, предназначена за консумация от човека
(преработена)**

- ❖ **Закона за здравето**
- ❖ **Наредба № 9 относно качеството на водата, предназначена за
питейно-битови цели**

По данни на Национален статистически институт (НСИ)
(<http://www.nsi.bg/>) **99,4%** от населението в страната е свързано към 2020 г.
с обществено водоснабдяване – показател за висока степен на достъпност и
осигуреност на потребителите с вода за питейно-битови цели.

**Директива 98/83/ЕО относно качеството на водата,
предназначена за консумация от човека**

**Директива (ЕС)2020/2184 относно качеството на водата,
предназначена за консумация от човека (преработена)**

Население в големите зони на водоснабдяване:

- ✓ Количество вода от подземни водоизточници: около 35%
- ✓ Количество вода от повърхностни водоизточници: около 65%

■ Население в малките зони на водоснабдяване:

- ✓ Количество вода от подземни водоизточници: около 90%
- ✓ Количество вода от повърхностни водоизточници: около 10%

(По данни от Министерството на здравеопазването)

**Директива 98/83/ЕО относно качеството на водата,
предназначена за консумация от човека**

**Директива (ЕС)2020/2184 относно качеството на водата,
предназначена за консумация от човека (преработена)**

■ Основни проблеми с качеството на питейната вода

- ✓ Несъответствия по *микробиологичните показатели*;
- ✓ Отклонения по показател *нитрати*;
- ✓ Отклонения по *органолептични показатели* (цвят, мирис, вкус, мътност);
- ✓ Отклонения по показател *флуор*;
- ✓ Други показатели

Консултации по проектите на ПУРБ 2022-2027

Предвидени мерки в ПУРБ

Код на действие	Име на мярката	Действие за изпълнение на мярката
EW_3_1	Осигуряване на измерване на количеството ползвани повърхностни и подземни води	1. Монтиране/изграждане на устройства за измерване на ползваните водни количества
PI_1_1/PI_1_2	Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.	1.Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на производствени/ селскостопански отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.
EW_1_1	Намаляване на водовземането чрез въвеждане на водоспестяващи технологии	1. Въвеждане на водоспестяващи технологии и обратно водоснабдяване
EW_2_1	Намаляване на водовземането чрез намаляване загубите на вода в общественото водоснабдяване	1.Изграждане на нови водопроводи и елементи от водоснабдителната система за питейно-битово водоснабдяване
PM_7_1/PM_7_2	Опазване на водите за къпане	1.Контрол, мониторинг и оценка на качеството на водите за къпане/ 2.Определяне на зоните за къпане и продължителност на сезона за къпане

Консултации по проектите на ПУРБ 2022-2027

Предвидени мерки в ПУРБ

Код на действие	Име на мярката	Действие за изпълнение на мярката
DW_1_3	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи	3.Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ съгласно действащото законодателство
DW_4_8	Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване	1.Забрана за сечи, с изключение на санитарни, принудителни и отгледни сечи, във водосбора на водохващания от повърхностни води, предназначени за питейно битово водоснабдяване
DW_5_2	Проучване и изграждане на необходимата инфраструктура за подобряване на питейното водоснабдяване	2.Проучване и изграждане на води съоръжения за водоземане, осигуряващи алтернативно и/или допълнително питейно водоснабдяване в райони, в които е констатиран недостиг на вода
DW_5_3	Проучване и изграждане на необходимата инфраструктура за подобряване на питейното водоснабдяване	3.Изграждане на съоръжения за пречистване на питейните води

Консултации по проектите на ПУРБ 2022-2027

Предвидени мерки в ПУРБ

Код на действие	Име на мярката	Действие за изпълнение на мярката
UW_2_1/UW_2_2/UW_2_3/UW_2_4	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	1.Изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ/канализационна мрежа за агломерации с над 2 000 е.ж./под 2000 е.ж.
UW_2_7	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	7.Изграждане на 3-то стъпало на ПСОВ за отстраняване на азот и фосфор
UW_2_9	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	9.Поддържане на съществуващите канализационни мрежи в добро състояние
UW_3_1	Изпълнение на проекти за намаляване на замърсяването от производствени отпадъчни води зауствани в канализацията на населените места	1.Изпълнение на проекти за намаляване на замърсяването от производствени отпадъчни води зауствани в канализацията на населените места

И други мерки

Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ (ОПОС 2014-2020 г.).

Проект „Подпомагане на ефективността, управлението и институционалния капацитет в отрасъл ВиК“

- Единна информационна система за ВиК услугите и регистър на ВиК операторите и асоциациите по ВиК (ЕИС на ВиКУ)
- Информационна система на водостопанските системи и съоръжения (ИС на ВСС).
- Информация за изпълнение на мерки по ПУРБ – Директива 2000/60/ЕС
- Информация за канализационните системи – Директива 91/271/ЕИО/
нова директива за ГПСОВ

Закон за водите

Чл. 10. Държавната политика, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водностопанските системи и съоръжения, се осъществява от:

- **министъра на регионалното развитие и благоустройството** - за водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения на населените места и за предпазване от вредното въздействие на водите в границите на населените места;
- **министъра на земеделието и храните** - за хидромелиоративни системи и съоръжения и за предпазване от вредното въздействие на водите извън границите на населените места;
- **министъра на енергетиката** - за хидроенергийни системи и обекти;
- **министъра на околната среда и водите** - за водовземните съоръжения за минерални води, публична държавна собственост.
- **кмета на общината** – за водностопански системи и съоръжения общинска собственост.
- **председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор** – за язовирните стени и на съоръженията към тях

Закон за водите

Чл. 10, ал. 3 от Закона за водите

При осъществяване на политиката **приоритетно се изпълняват програмите от мерки, включени в плановете за управление на речните басейни и в плановете за управление на риска от наводнения**

Благодаря Ви за вниманието!

Дирекция „Управление на водите“